

XXXVI.

Протестація отъ имени высшаго латино-уніатскаго духовенства и свѣтскихъ сенаторовъ противъ сеймовой конституціи 1638 года по вопросу о правахъ, предоставленныхъ ею православнымъ южно-руссамъ.

1638 г. апрѣля 24.

Actum in Curia Regia Varsaviensis.

Feria tertia post Dominicam Cantate proxima, anno Domini millesimo sexcentesimo trigesimo octavo.

Ad officium et Acta praesentia Castrensia capitaneatus Varsaviensis, personaliter venientes Reverendissimus Methodius Terlecki de Terlo, Episcopus Chełmensis et Bełzensis Ritus Graeci, suo et aliorum infra nominatorum illustrium magnificorum Dominorum Senatorum, tam spiritualium quam saecularium nomine, manifestationem, manibus sua et inferius contentorum propriis subscriptam, ad ingrossandum in Acta praesentia Castrensia Capitaneatus Varsaviensis obtulit de tenore tali: My niżej podpisani do wiadomości terazniejszych y potomnych wieków, wszęch w obec y każdemu z osobna, komu wiedzieć należy, przywodziemy, że iakosmy in facie Reipublicae przy czytaniu Constituciei o Religiei Graeckiej terazniejszego Seymu, przez panow Dissidentow informowaney, z tymechny się odzywali, iż przychylając się do manifestaciey naszej, którąśmy na Seymie przeszłym anni 1635, strony Constituciei o Religiei Graeckiej, postrzegając securitatem conscientiarum nostrarum, uczynili, mając w tey mierze mentem Sedis Apostolicae explicitam, iż nihil horum salvā conscientiam nostrā czinic nie mogliśmy; do ktorey na Elekciei y Seymie Koronaciey Jego Krolewskiej Mosci, Pana naszego Miłosciwego, zawszechmy się referowali, tak y teraz unanimiter wespoł z Pany unitami manifestamus, że na tę terazniejszą, reassumowaną Constitucyą, iako summieniom naszym przeciwną, ani zezwalamy, ani oney przyimuiemy, y owszem iey we wszyskim kontradykuiemy, y tę manifestacyą naszą, rękami naszymi podpisaną, do Grodu Warszawskiego podaiemy, prosząc aby przyięta była. Działo się w Warszawie na Seymie, miesiāca Kwietnia die 24, Anno 1638.

Matt: Lubienski Episcopus Vladislavien. et Pom., inhaerens manifestationi anni 1635.

Stanislaus, Episcopus Płocensis, manu propria subscribo.

Andreas Szoldrski, Episcopus Posnaniensis.

Nicolaus Szyszkowski, Episcopus Varmiensis.

Petrus Gębicki, Episcopus Praemisliensis Cancellar. Regni

Krzysztoph ze Bnina Opalinski, Woiewoda Poznanski.

Alexander Korwin Gosiewski, Woiewoda Smolenski.

Iakub Sobieski, Woiew. Bełski S. K. M.

Lukasz Opalinski, Marszałek wielki Koronny.

Faelicianus à Grochowce Grochowski, Castellanus Praemisliensis sicut in totius facie Reipublicae manifestationem contra hanc Constitutionem feci, ita eandem subscribo.

Albrycht Stanisław Radziwił, Cancellarius Wiel. Xięstwa Lith.

Ierzy Osoliński, Podkanclerzy Koronny.

Jan Szczawinski, Kasztelan Brzeski, Starosta Łęczycki.

Marek Wodyński, Kasztellan Podlaski.

Mikołaj Tryzna, Podskarbi y Pisarz Wielkiego Xięstwa Litewskiego, własną ręką.

Stephan Pac, Podkomorzy Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

Krzysztoph Sułowski, Kasztelan Zarnowski.

Raphał Korsak, Archiepiskopus Metropolita Kijowski, Halicki y wszystkiey Rusi.

Methodius Terlecki z Terła, Episcopus Chełmski y Bełski, własną ręką.

Stanislaus Iezierzynski, Vicecapitan: iudex Castrensis, m. p.

Ex Actis Castrensis Varsaviensibus rescriptum.

Correxit *Komorowski*.

(*Съ тоговременнаго печатнаго экземпляра, находящагося въ Музей князей Чарторыжскихъ въ Краковъ*).

Примѣч. 1) Одновременно съ помѣщаемою нами протестаціею, тѣмъ же холмскимъ епископомъ Меодіемъ Терлецкимъ и въ тѣ же гродскія Варшавскія книги, занесена была протестація противъ сеймоваго постановленія относительно греческой религіи отъ имени бывшихъ на сеймѣ пословъ. Содержаніе обѣихъ протестацій *дословно* одинаковое. Подъ послѣднею подписались слѣдующія лица: *Lukasz ze Bnina Opalinski*, Marszałek Koła Poselskiego. *Jan Grzybowski*, Starosta Warszawski. *Jan Wielopolski z Wielopola*, Poseł woiewodstwa Krakowskiego. *J. S. Jabłonowski*, Podk. K. I. M. *Gabryel Szemet*, Podkomorzy Stonimski. *Samuel Kuncewicz*, Sędzia Ziemski Lidzki, Poseł z Woiewodstwa Wilenskiego, własna, ręką. *Antoni Jan*

Tyszkiewicz, Poseł z Woiewotstwa Wilenskiego. *Krzysztoph Zawisza*, Pisarz Wielkiego Xięstwa Litewskiego. *Mikołay Layszczewski*, Sędzia Rawski, Poseł Woiewodztwa Rawskiego. *Paweł Stokowski*, Poseł Xięstwa Zatorskiego y Oświęcimskiego. *Jan Gabryel Grotkowski*, Starosta Cyryński, Sędzia Grodzki y Poseł Trocki. *Stanisław Studziński*, Dworzanin Krola Jego Mosci, Poseł powiatu Gostińskiego. *Mikołay Ostrorog*, Podczaszy Koronny, contradictey nie stanowiącem, ale miałem się permissive, żeby sprawy R. Pospolitey nie miały większego zatrudnienia. *Przemysław Bykowski*, Starosta Grodecki, Chorąży Sieradzki. *Franciszek Debinski* z Debian, Chorąży Krakowski, Poseł Woiewodstwa Krakowskiego, contradycią przeciwko Constituciey Seymowej Dysunitow słyshałem. *Stanisław Stawski*, Podstoli y Poseł ziemie Chełmskiej. *Jan Karol Kossowski*, Chorąży Kowinski y Poseł. *Daniel Bogusław*, Podstoli y Poseł Upitski, *Iozeph Kłonowski*, Stolnik y Poseł Połocki. *Piotr Rubinski*, Xięstwa Zmudzkiego Poseł. *Jan Podbipięta*, Pisarz Ziemi y Poseł Połocki ręką swą. *Jan Komorowski*, Podkom. Belski, Poseł Woiewodstwa Belskiego. *Andrzej Stanisław Sapieha* Starosta Ryski Hamerstynski Poseł powiatu Słonimskiego. *Jakub Maximilian Fredro*, Podkomorzy Przemyski, Regent Kancelaryey mnieyszey koronney, Poseł Woiewodstwa Ruskiego. *Andrzej Terlecki*, Poseł y Sędzia Grodzki Pinski. *Jan Samuel Pac*, Dworzanin Krola Jego Mosci, Poseł powiatu Mozyrskiego. *Jan Kamiński*, Podczaszy y Poseł Mscisławski. (*Товременный печ. экземп. находится въ Музей кн. Чарторяжскаго*).

2) Содержание сеймовой конституции 1638 года о *религии греческой* слѣдующее: „Warowany iest pokoju rozroznionych w Religii Greckiey Konstytucyą anni 1635. Przetoż aby in posterum Dekreta w Tribunalach y W. X. Lit., ktore vim sapiunt legis nie były ferowane, autoritate praesentis Conventus waruiemy, reassumuiąc w tym Konstytucyą anni 1627“. (*Prawa, Konstytucie y Przywileie Krolewstwa Polskiego, y W. X. Lit..., ed. 1735 an., volum. 3, pag. 933*).

XXXVII.

Протестація отъ имени нѣвскаго митрополита Петра Могилы на луцкаго епископа Аванасія Пузину въ томъ, что послѣдній, не имѣя еще привиллегии на епископство отдалъ въ аренду, притомъ за малую плату, нѣкоторыя помѣстья, принадлежащія луцкой епархіи, чѣмъ нанесъ ущербъ православнои церкви.

1638 г. октября 16.

Року тисеча шестсотъ тридцат осмого, месеца октября шестнадцатого дня.

На рочках судовых вгородских Луцких од дня чотырнадцатого месеца сеньтебра в року звышъ написаном припалых и судовъне од-